

PERSBERICHT

Persoonlijke fatsoensnorm geen reden voor censuur

De Zeeuwse Ombudsman constateert dat:

- a. De raadsgriffier van één van de aangesloten gemeenten heeft besloten om de door een burger verzonden mail niet door te sturen aan de leden van de VVD-fractie omdat hij de ondertekening van de mail met de woorden "Voor Verderf en Dood" smadelijk acht. Dat is, zoals uit de klachtafdoeningsbrief blijkt en zoals de griffier ook zelf tijdens het onderzoek van de ombudsman heeft gesteld, zijn persoonlijke afweging. Hij vindt dat de algemene normen van fatsoen zijn overschreden. Niet is gebleken dat hij deze afweging heeft getoetst bij het presidium van de gemeenteraad. De griffier motiveert niet aan de burger waarom hij de ondertekening smadelijk acht. Dat rijpt des te meer nu verzoeker niet in de gelegenheid is gesteld om aan te geven wat hij met de betreffende ondertekening precies bedoelt. De griffier heeft een subjectieve, persoonlijke afweging gemaakt.
- b. Met het beperken van de grondrechten van burgers, in dit geval de vrijheid van meningsuiting, moet de overheid zeer terughoudend omgaan. Louter een subjectieve toetsing aan persoonlijke fatsoensnormen vormt een volstrekt onvoldoende basis voor een beperking van een grondrecht. De uiteindelijke toetsing van dergelijke beperkingen is aan de rechter.
- c. De griffier heeft tijdens het onderzoek gesteld dat er een gelijk speelveld moet zijn voor iedereen. Daarom worden ingekomen stukken ook ter kennis gebracht van de gehele raad. De griffier zou het document van verzoeker thans, met de kennis van nu, op de lijst van ingekomen stukken plaatsen, gelet ook op de context waarin verzoeker zijn woorden gebruikt.
- d. Bij het behandelen van de klacht door de gemeente, zijn enkele wettelijke bepalingen uit het klachtrecht niet nageleefd. De rechten van klagende burgers worden daardoor niet volledig gerespecteerd. Dat is een zaak die aandacht vraagt. In dit geval heeft de gemeente ook onvoldoende aandacht gehad voor de bescherming van haar eigen positie.
 - De gemeente had de klacht in eerste instantie niet in behandeling dienen te nemen omdat naam en adres van de klager ontbraken.
 - De ondertekening van de klachtafhandelingsbrief van de gemeente wekt tenminste de indruk dat de persoon waarover geklaagd wordt (de griffier), zelf bij de behandeling van de klacht betrokken is geweest.
 - Bij de klachtbehandeling heeft de gemeente klager niet gehoord.
 - De gemeente heeft geen verordening voor de behandeling van klachten over de griffier, alhoewel deze functie al vanaf 2002 bestaat.

Aanleiding

Op 24 december 2019 stuurt verzoeker een e-mail aan de griffie van de gemeente met het verzoek om deze door te geleiden naar de VVD raadsleden. Het bericht is een uiting van ongenoegen over het VVD-standpunt aangaande Gen-X en PFAS en roept op tot actie en het op een op wetenschappelijke basis voeren van een discussie met VVD-aanhangers. Het bericht sluit af met de woorden "Voor Verderf en Dood". Op 6 januari 2020 stuurt de griffier een ontvangstbevestiging. Hij deelt daarbij mede aan het verzoek om het bericht door te geleiden maar de VVD raadsleden geen gehoor te geven. De ondertekening met "Voor Verderf en Dood" acht hij smadelijk en als griffier werkt hij daar niet mee aan het verspreiden van dit bericht.

Klacht

Verzoeker dient een klacht in over het handelen van de gemeenteraad van Reimerswaal:

- de griffier dient onafhankelijk te zijn en dat jegens hem niet is geweest;
- de griffier heeft het bericht van verzoeker ten onrechte niet op de lijst met ingekomen stukken geplaatst;
- de griffier stelt ten onrechte dat de door verzoeker gebezigde woorden "Voor Verderf en Dood" smadelijk zijn.

Oordeel Zeeuwse Ombudsman

De stelling van verzoeker dat de griffier onafhankelijk dient te zijn onderschrijft de Ombudsman in zoverre dat het niet aan de griffier is om op basis van de inhoud van de toegezonden correspondentie, in ieder geval niet zonder ruggespraak met het presidium, te bepalen of deze al dan niet wordt doorgezonden. De vrijheid van meningsuiting is immers in het democratisch bestel een groot goed. Beperkingen daarvan kunnen slechts in zeer uitzonderlijke gevallen worden gerechtvaardigd. In die gevallen past ook altijd een goede motivering. Tijdens de hoorzitting heeft de griffier overigens verklaard dat hij thans inziet dat hij het stuk op de lijst van ingekomen stukken had moeten plaatsen en dat het niet aan hem is om over de inhoud daarvan een oordeel uit te spreken.

Alles overwegende komt de Zeeuwse Ombudsman tot de conclusie dat de gemeente Reimerswaal in deze onbehoorlijk heeft gehandeld. Daarbij neemt hij met waardering kennis van

- a. de reeds door de klachtencoördinator gedane aanbeveling om een handreiking vast te stellen voor brieven aan de raad en
- b. het tijdens de klachtbehandeling gewijzigde standpunt van de griffier. Er is aanleiding is tot het doen van een viertal aanbevelingen.

Aanbevelingen

De Zeeuwse Ombudsman doet de volgende aanbevelingen:

- Bij klachten te handelen overeenkomstig de bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht;
- De aanbeveling van de klachtencoördinator met betrekking tot de handreiking voor brieven aan de raad ter aanvulling op het bepaalde in artikel 21 van het reglement van orde van de raad, zo spoedig mogelijk uit te voeren;
- Een aparte verordening voor de behandeling van klachten over de raadraadsgriffie vast te stellen;
- De in het geding zijnde mail alsnog door te zenden.

03-08-2020